

Olga Kupchyshyna
*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department of Finance and Credit
Petro Mohyla Black Sea National University*

Vitalii Koshmila
*Lecturer
Separate Subdivision
«Technological and Economical Professional College of
Mykolaiv National Agrarian University»*

Купчишина О.А.
*кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту
Чорноморського національного університету імені Петра Могили*

Кошміла В.В.
*викладач
Відокремленого структурного підрозділу
«Технологічно-економічний фаховий коледж
Миколаївського національного аграрного університету»*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-452-8-30>

GRANTS AS A SOURCE OF FUNDING FOR TERRITORIAL COMMUNITIES

ГРАНТИ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Гранти відіграють важливу роль у фінансуванні розвитку територіальних громад, забезпечуючи додаткові фінансові ресурси для реалізації різноманітних проектів та ініціатив.

Гранти можуть бути надані як міжнародними, так і національними організаціями, фондами, урядами інших країн та іншими донорами. У подальшому нашому дослідженні проаналізуємо ці види.

Міжнародні гранти – це фінансові ресурси, які надаються міжнародними організаціями, іноземними урядами або глобальними фондами для підтримки проектів і ініціатив, спрямованих на розвиток, інновації та соціальне благополуччя територіальних громад. Основними грантодавцями для територіальних громад є:

– Європейський Союз (програми підтримки України в межах політики сусідства; програми транскордонної і транснаціональної співпраці (у межах Interreg); окремі секторальні програми; невдовзі має запрацювати новий інструмент, який розробляється спеціально для України, – Ukraine Facility [1, с. 8]);

– Світовий банк (фінансування проектів з розвитку інфраструктури, охорони здоров'я, освіти, соціального захисту);

– USAID (Агентство США з міжнародного розвитку) (програми підтримки демократії, управління, економічного розвитку, охорони здоров'я та освіти);

– ООН (гранти на проекти в сферах соціального розвитку, охорони довкілля, прав людини);

– Національний грант – це фінансова допомога, яка надається урядом або іншими національними організаціями для підтримки певних проектів, досліджень, програм або ініціатив. Такі гранти можуть бути надані як окремим особам, так і організаціям, включаючи університети, дослідницькі установи, громадські організації та бізнеси. Основними інструментами національних грантів є державні програми, фонди та благодійні організації.

Нами визначені основні переваги грантів:

- безповоротність (гранти не потребують повернення, що дозволяє громадам реалізовувати проекти без фінансового навантаження у вигляді боргу);
- підтримка інновацій та розвитку: (гранти спрямовані на підтримку інноваційних проектів, впровадження нових технологій та практик, що сприяє загальному розвитку громади);
- посилення співпраці: (отримання грантів сприяє налагодженню партнерських відносин з міжнародними та національними організаціями, що може бути корисним для майбутніх проектів);
- залучення додаткових ресурсів (гранти можуть служити каталізатором для залучення інших джерел фінансування, таких як інвестиції, кредити, власні кошти громади).

Вважаємо, що основними напрямками удосконалення процесу залучення грантів у розвиток громад є:

- *моніторинг можливостей* (слід постійно відстежувати відкриті грантові програми та конкурси);
- *підготовка якісних заявок* (розробка детальних і обґрунтованих проектних пропозицій з чіткими цілями, планом дій, бюджетом та очікуваними результатами);
- *співпраця з партнерами* (налагодження співпраці з іншими громадами, громадськими організаціями, бізнесом для спільного подання заявок);
- *підвищення компетенцій* (навчання персоналу громади написанню грантових заявок та управлінню проектами);
- *забезпечення прозорості* (впровадження систем внутрішнього контролю та прозорості у використанні грантових коштів).

Отже, гранти є важливим джерелом фінансування, яке дозволяє територіальним громадам реалізовувати значущі проекти, підвищувати рівень життя населення та сприяти стійкому розвитку. Ефективне використання грантових коштів вимагає підготовки якісних проектних пропозицій, дотримання вимог донорів та забезпечення прозорості у звітуванні.

Література:

1. Огляд програм Європейського Союзу, доступних для заявників з України. URL: <https://granty.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Posibnyk-Oglyad-program-YES-dostupnyh-dlya-zayavnykiv-z-Ukrai-ny.pdf> (дата звернення: 14.06.2024)
2. Партнерство задля відновлення та розвитку. URL: <https://decentralization.ua/twincities> (дата звернення: 14.06.2024)
3. Міжнародна підтримка. URL: <https://decentralization.ua/donors> (дата звернення: 14.06.2024)